

Előfizetési feltételek:
 Egész évre . . . . . 2 frt.
 Félévre . . . . . 1 „
 Negyedévre . . . . . 50 kr.
 Községeknek 60 kr. postadíj bekládása mellett egész évre ingyen.
 Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadóiroda:
 Főter Hajdu-ház, Piaçz- és Csapó-utca szegleten, a „Bika” szállóval szemben.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:
 Négy-hasábos petit sorért 5 kr; többször-ről 4 hr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknel nagyon kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr. „Nyilttér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Károly és Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Budapest: Goldberger A. V. és Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein és Vogler, A. Oppelik, Schaleck H., Stern Mór és Párisban, Hamburgban és Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Az a „Tisza-csőd” . . .

(*) Nagy halott biz' az. Eszünkbe jut róla a b.—i tiszteletes, a ki tizenhatsz huzson hónapra keresztül várta mindennap a vasuti főnök szegény mellbeteg lányának a halálát, s mikor az egyházi hírül hozta, hogy meghalt, önkénytelenül is így kiáltott fel: brávo! Persze a „stóla” aztán olyan volt, hogy ötven szegényes halott sem fizette volna ki különben.

Ránk, laikusokra, (s ezt hangsúlyozni kívánjuk) körülbelül ilyen benyomást gyakorol az a hír, hogy „Tisza-csőd”, főleg pedig annak tömegmondnoksági ügye.

Nagy halott biz' az, melyre nem egy reménytelen tömegmondnok mondhatta el, hogy: brávo.

De térjünk röviden a dologra. A sokáig vajdó „Tisza” megbukott; a zsiros falatot, a csődtömegmondnokságot, egy helybeli, különben renomirt ügyvéd kapta. Három évi csődtömegmondnokságért harmincz kilencz ezer forint, az bizony szép pénz. Ha ügyvédek volnaunk megunk is irigyelünk. No, de vannak helyettünk, a kik, ha nem irigylik (?) is, de ezt a dolgot szó nélkül még sem hagyhatják, mert hát mi türes-tagadás benne, sok ám az egy embernek. Tekintélyes, nagy vagyona szert tett neves fiskálisok álltak a sorompóba s azt kérdezik a nagy közönségtől, hogy méltányos, igazságos-e a tömegmondnokságyetén díjazása? Szerintünk, laikusok szerint, egy percig sem.

De mikor ezt kimondjuk: lehetlen meg nem kérdenünk nekünk is, hogy ugyan, ha a támadó fiskálisok mindenike szívére tenné a kezét s visszatekintene ügymenetére, nemde, bizonyára nagy rubrikát képez vagyona izmosodásában egy-egy csődtömegmondnokság?

Hisz' nincs az a 10—20,000 forintos csőd, melynek tömegmondnoka ne kapna 2—3000 forint díjat. Ha ez történik naponkint kicsinyben, miért feljajdulni, ha nagyban történik; avagy, ha feljajdulnak a fiskális urak ilyenkor, miért nem jajdulnak fel akkor, midőn egy 25 forintos egyszerű pernel tizenegyet forint a perköltség, illetve az ügyvédi díj? Az arány itt sokkal nagyobb ám, mint a Tisza-csőd jelen tömegmondnoki díjánál. Hogy többet mondjunk, láttunk foglalást, a hol csődtömeget egy sa-

nyarun dédelgetett pózdrás malacz képezte, az ügyvéd és végrehajtó, flakker és egyéb számlája pedig megtűtötte a tiz forintot. Hol itt az arány? Avagy kérjük, hogyan lehetne ügyvédnek husz, harmincz év alatt 100,000-et érő vagyont szerezni, ha csak a szerencse legalább is ugy nem kedvez neki, mint a Tisza jelenlegi csődtömegmondnokának.

Látszólag könnyedén odavetett kérdések ezek, de azt hisszük, hogy nem ép oly könnyű rá a felelet.

Eltéktelve azonban ezektől, két szomorú tapasztalat marad meg a nagy közönségre nézve a jelen, különben is sajnálatos hirre' vergődött „Tisza” csődtömegügyéből s ezek egyike az, hogy bizony aránytalan díjazás az a tömeg rovására, a mi a mai perrendtartás szerint az ügyvédekkel illeti, a másik tapasztalatot ez uttal elhallgatjuk, hogy is levonja azt a nagy közönség magának.

Nagy városaink haladása.

II.
 (—i—s.) Mult czikkünkben igyekeztünk rámutatni a fenti czim alatt, azon tagadhatatlanul létező körülményre, hogy nagy városaink haladása óriási, sokszor megbirhatatlan áldozatokba kerül: külsőleg megvan a szépség, a fény; ám a fény után sötét árny húzódik; a külsőségért, a látszólagos városaink vagyoni képességének határát túllépjük; — tovább nyújtózkodunk, mint meddig a takaró, — szebeink tartalmát túllicizáljuk; egyszerűen — mint város — lassan-kevesen elszegényedünk. Hiába! — A dicsőség bajjal jár. És pedig nagy városaink haladását tekintve: egynél több bajjal.

A mily mértékben emelkedik valamely nagy város a külső csinosság, szépség terén, — szóval minnél inkább törekszik igazi nagy város lenni: abban a mértékben száll annak falai között alább-alább az ősi erény, abban a mértékben lazulnak az erkölcsök.

Távol van tőlünk a gondolat, mintha ennek így kellene lenni; vagy mintha talán az erkölcsi sülyedésnek egy-nesen és kizárólag az előhaladott nagy városok volnaának egyedül okozói. Nem állhatunk azt sem, hogy kisebb helyeken is nem lehet észlelni e bajt. De egyet a tapasztalás bizonyítja: szerinti határozottan állítunk; azt, hogy a civilizált, lényeg nagy városok gyors és kitünő érlelői minden elképzelhető erkölcsi romlottságnak.

Hajdan, abban a boldog időben, mikor még az egyszerűség uralkodott; mikor az ugynevezett korigények még ismeretlenek valának; mindez nem így, de megfordítva volt. A szegényes külső,

gazdaságot takart, s nem a házak, utcák és terek tündöklöttek, hanem a házakban, az utcákon és a tereken fényltek maradek-maradékra tisztán megöröszte az egyszerű ősi erény.

S ma hogy állunk? Ne az ország fővárosait vegyük szemlélő alapjául, hanem csak a mi kedves Debreczenünket tekintjük e ténem is.

Egyik ősi erénye volt hajdan a mi jó Debreczenünknek a vallásosság; meleg vallásos kedély vonzotta az egyszerűségben elégedett népet templomaiba, hogy ott az áhítatosság csendes órájában számot adjon magáról. Ma? — Nem mondjuk, hogy nincsnek sokan, kik a vallásos kedélyt ma is híven ápolják; de külső látható jele alig mutatkozik. Templomait nem keresi többé, mint kereste hajdan; vagy ha felkeresi is, — tisztelet legyen a kivételeknek, — nem valódi buzgóság vezeti oda, hanem egészen más melles tekintetek. Egyszerűen az előhaladó nagy Debreczen, — meg lehet találni tülöznek, de — úgy tűnik fel előttünk, mintha a haladást nem tartaná többé a vallásosság állandó összejegyezhetőnek.

Másik ősi erénye volt, a nemes egyszerűség. Szokásaiban, viselkedésben megtartotta a természetet, az egyszerűt; — természetere nézve nyilt, őszinte volt; házaiban vendégiszteret uralkodott. Viseletében a magyarság kereste s a divatos czifraságnak nem volt majmolója.

Igy volt mindez abban az időben t. i. a mikor Debreczen minden nagysága mellett is csak kis város volt. Hjal nagyon haladt e tekintetben is a mi kedves városunk. Egyszerűség, — őszinteség, vendégiszteret, ma már ezek csak holmi kis faluban, a jó falusiaknál foglalhatnak helyet; az előrehaladott nagy Debreczen ezeket ma már többé nem istápolhatja! A minthogy nem is istápolja. Mert — s a már aztán természetes következmény — minél inkább emelkedik valamely város, nagy városi rang-ra, minél rohamosabban halad előre: annál inkább hátramaradnak az egyszerű ősi szokások. A mely város nagy városná lett: ott a nagy városiaság természetesen vonja maga után a fényűzést; ott a hajdani patriarchalis élet megszűnik; — az emberek keveset törődnek egymással, s lassanként, alig észrevehetőleg megszűnik a közönység, a részvétlenség, s legfeljebb a kíváncsiság gyarló indulata, az, mely még többé-kevésbé összetartja a nagy városok lakóit.

Ime a nagyság átká! — a fény árnyai! — Szomorú jelenségek ezek tisztelt olvasó. És ha azt hiszed, hogy az itt elmondottak nem egyebek holmi beteges sopánkodásoknál, — rendkívül csodolod. Sokkal komolyabb a baj, semmint azt hamarosan gondolnád és a ki szereti egy kissé a multat összehasonlítani a jelennek, s a köző, a közérdek szolgálatába akar állani, lehetetlen, hogy mindezekre erősen ne figyeljen, sőt a közfigyelmet ezekre fel ne hívja.

Szólnak még, — mert hiszen a felvett

tárgy csaknem kimeríthetően, — a nagy városokban tapasztalható igazi erkölcsi alánnyatlanságról, prostitútoról s más efélekről; szólhatalnak a közbizonyos veszélyeztetés s a társadalmi rendet megintgatni s felforgatni akaró különböző elemekről stb., melyek mind nagy mértékben feltehetőek az előrehaladott nagy városokban, s melyek mint mennyi foltok tündöklőnek fel. — De ezeknek vizsgálásuk hosszadalmas lenne. Czélunk csak az volt, hogy egy pár vonásban kimutassuk azt, hogy a nagy városoknak a korigényei szerint való haladása nem csupán vagyoni, de erkölcsi áldozatokba is kerül. Czélunk az volt, hogy rámutassunk a meglévő bajokra, a ferde kinövésekre, s azoknál figyelmezt, kik a közjóért érdeklődnek, ezekre felhívni akartuk.

Nagyvilági hírek.

— **Szerajevóba** levél érkezett Hadzsi Lójalótól az egykor sokat emlegetett, aztán fogva volt főkölve vezértől, ki nagyon panaszkodik, hogy Mekhában sanjaryu sorsa van és szeretne visszatérni Boszniába. — **Üres miniszteri szék** rég volt egyszerre annyi, mint most. Angliában, Olaszországban és Spanyolországban egyidejűleg van miniszterválasztás. Madridban a cholera okozta a válságot. Alfonz király a járvány által súlyosan megfájdogatott murciai és valenciai kerületekbe készült, hol mult szombaton is több mint hátszáz ember betegedett és háromszáznál több halt meg kholerában. Canovas del Castillo miniszterelnök élenkén ellenezte a király e tervét, de a király nem tágtíván az egész miniszterium leköszönt. A király elhatározása a madridi népek nagyon meglepett s mult vasárnap csupa lelkesedésből jókora kravalt rendeztek. A királyt ugyan, mikor templomba ment, lelkes ovációkkal fogadták, eltemben a madridi kormányzó kifityülték s oly nagy lett a zenebona, hogy végre lövéseket váltottak; három rendőr, a népből pedig két ember megsebesült. Ennek aztán az lett a következménye, hogy Alfonz király — nem utazik Murciaiba és így alkalmasint a miniszterek visszavesszik lemondásukat. — **Az első ruthen püspök:** az unjonan kinevezett dr. Peless Gyula a király ő felsége magánpénztárából ötezer frt szubvenziót kapott. — **Brünnen** a legtöbb gyárban ismét rendszeren foly a munka, csak mintegy kétszáz takács folytat a szike-ot. — **A sikkesabb bécsi bankár:** Norderer Tivadár folyamodott, hogy mielőtt öt évi fogságát a steini fegyházban megkezdte, vehesse fölül volt gazdasszonyát: Kallusz Terézit; valószínűleg meg fogják neki engedni. — **Érdekes ülése** volt hétfőn a francia képviselőházak. A kormány bemutatatta végre a franczia-kinhái békeszerződést, mely véget vetett az anyni emberéletet, vagyont elnyelt tonkini és kinhái kalandos hadjáratnak. A szerződés szerint

TÁRCZA.

A költő emléke.

Dalolt a költő, míg a felvilág
 Rajongva tapsolt meg szép dalát
 S mint menyőrgést, hegy-völgy viszhangozák
 A lantoknak mérése, szabad szavát,
 S nem volt palota s kunyhó, hol névett
 Ajkán ne hordta volna ur s a nép
 Óvé volt minden érvő szív, kebel, —
 — Csak a szarnok óhaját . . . veszne el . . .

De hát nem ő, — a szarnok elveszett,
 Hiába védték töltött fegyverek
 Nem volt oltalma vára' szírfala,
 — A vár ledől, s felvedő bösz ura! . . .
 A dalnok él, — örökre élni fog,
 Mulhatnak el megannyi századok,
 Dalában él ő mindenütt, a hol
 Szabadságot rajongó nép honol! . . .

S még is, emlegetik a napot,
 Melyen vörösi boriva elbukott
 Azon a dicsőséges harcmezőben,
 Hol minden porzsem megszentelve lőn
 Kiomlott vértől megannyi hőnek? . . .
 — Ó nem, — teleme fölött tort nem ülnek
 Halál-madarai gyászos csatáink;
 Átváltozott csak itt . . . ég angyalánsk! —

S valahányszor veszelj a hon fölött,
 Ott jelenik meg a felhők között,
 S a lant megszólal, hangja összejárja
 A hont szelétbe s melynek hallatára
 Pogyverkezik a nemzet ifja, véne
 S esatára megy, a haza védelmére! . . .
 S a lantnak égi hangja szól, a mig
 A zászlót diadalra nem viszik! —

Julius.

Az élő halottak.

Irta: **Katángkóró.**

(Folytatás és vége.)

Igen érdekes alak volt egy nyuzott képi német színész is, a kiről azonban bizonyosan nem tudom, hogy színész volt-e, vagy sem, hanem abból következtetem színész volt, hogy mindig német színművekből szavalgatott egyes részleteket. A sógor én velem nagyon rossz labon állott s ernéke erejével rám fogta, hogy én vagyok R ó z s a S á n d o r s minden este kiadta a rendezetet, hogy R ó z s a S á n d o r t fel kell a k a s z a t n i s addig le sem fekdült, mig meg nem ígérték neki az ítélet fogantatását. Magyarul a jámbor mindössze egy pár népdalt tudott s valódi mulatság volt, midőn czérna-vékony hangján elkezdte énekelni:

Hajnaltán, hajnál előtt
 Rózsafa nélkül a hazam előtt!

Nyilt ott bizony — b o l o n d g o m b a l !
 A szavalás és éneklés, továbbá a monologizálás különben is nagy divatban volt, — a szavalásban jó magam is élénk részt vettem s különösen Petőfinék ezen sorait szavalgattam nagy tüzzel:

„Mi ne győznénk? Hisz Ben a vezérünk!
 A szabadság régi bajjokta . . .
 Bosszúlló fénynyel jár eldőlünk
 Osztrolenka véres csillaga!” —

Az osztrolenka véres csillaggal nagyon meg voltam akadva s a vers annyira megnyerte társaim tetszését, hogy rövid idő alatt mindegyik könyv nélkül megtanulta.

Nem volt érdektelen alak az őreg „St e f á n” sem, ki boldogabb időkben tót pap volt valahol a felvidéken s a tébolydába is — a mint mondá — azért jött, hogy megítélje a világot. Éjszakánként rendszeren szaladó sonkákkal álmodott, nappal pedig folytonosan azt hajtogatta: „megítéljük a világot; pokolba kergetjük a bűnösöket, — de te

fiam — mondá nekem — ne félj, te kiszabadulsz a börtönből, mert ártatlan vagy!”

Miután anyanyelvét, a tót, egy kissé értettem, nagyon szeretett az őreg s szeretete jeléül tubákka kínálgatott, a mit másnak egy félvilágért sem adott volna!

Egy izmos, vállas beteg pedig folytonosan Lobogárnéról és Rózsá Sándorról nótázgatott s akkora ordítózat cselekedett, hogy majd megsejtülünk bele; hiába tették czellába, nem használt az neki semmit, ott is torka szakadtából ordított.

A czellában — kivált eleinte — én is sokat üldögéltem, — mikor már nagyon beleuntak a szónoklataimba, olyankor rendszeren czellába tettem. Egy izben azért kellett oda vándorolnom, mert egy fut, ki azon népfajhoz tartozott, a mely száraz lábbal jött át a Verestengeren, jól nyakon ütötem. Aztán ne legyen az ember antiszemita!

Lassanként javulni kezdett állapotom, elanyyira, hogy többé orvosságot se kellett szednem s nem sokára, mint már üdülő betegeket, előléptettek, azaz áttettek a harmadik osztályba s tudomra adták, hogy tul vagyok a veszeljen, de még egy darabig megfigyelés végett bent kell maradnom. Örömmel fogadtam e tudósítást, s magam is éreztem, hogy nem sokára tökéletesen felülülök s ekkor kezdem belátni, hogy annak előtte mily szomorú állapotban voltam!

A harmadik osztályban már közlekedtem a civilizált világ felé, mert ott már üdülő betegek voltak, kikkel okosan is lehetett beszélni, még lapokat is kaptunk olvasni, így a nagy világ folyásáról tudomást szerezhettünk. Ezen osztályban azonban nem sokáig voltam, mert állapotom pár hét alatt annyira javult, hogy áttettek az első osztályba.

Az első osztály már a civilizált világban fekszik, a menyiben nemcsak lapokat, hanem könyveket is kaptunk olvasni, továbbá dohányozhattunk, kártyázhattunk, sakkozhattunk, szóval a

mulatságnak nem voltak híjával. — Ezen osztály ablakai napkelet felé néznek s igen szép kilátás nyilt Buda felé, még a Dunát is láthatuk, így külsőleg is a civilizált világban éreztük már magunkat.

Naphosszat kártyáztunk, pipázgattunk, olvasgattunk, dühösen politizáltunk, s a kertben rövid sétákat tettünk: ebből állott a napirend. A kártya-játék között a „durák” volt a legnépszerűbb, volt olyan nap, hogy 30 játésmát is kijátszóttunk belébe. Este a politizálás folyt s sehol anyni antiszemitát nem láttam, mint itt, — pedig a zsidók igen nagy százalékkal voltak köztünk képviselve.

Az első osztályban különösen két beteg vonta magára a figyelmet: az egyik egy őreg, ősz férfi, ki már 27 év óta folytonosan tébolydában van. Mindig irt, még pedig többnyire politikai czikkeket — Tisza Kálmán ellen, vagy pedig antiszemita czikkeket. E hóborzot dolgokat aztán séta alkalmasán mindennap felolvasta a kertben — természetesen „általános derűtség” közt. A főorvosnak akárhányszor adott át czikkeket, azon kérelemmel, hogy küldje el azokat — Tisza Kálmán a n a k i Egyszer pedig azon ajánlattal lepte meg a főorvos, hogy ő könyvet fog írni, s adja ki azt az intézet azon feltétel alatt, hogy 40,000 P é l d á n y i g a tiszta jövedelem 1/2 része legyen az ővé, a többi része az intézeté, 40,000 példányon felül pedig a tiszta jövedelem fele részét őt illesse. — Mire a főorvos azt mondta neki:

— „Hát a fordítási jogot fentartja magának?”

— „Nem!”

— „Jól van — mondá a főorvos — akkor én lefordítatom ezt a könyvet németre, kiadatnom németül, így az egész tiszta jövedelem a miénk lesz!”

— Ezt az ajánlatot azonban az őreg ur nem fogadta el, — inkább lemondott a könyvirásról.

A másik érdekes személy a „háziúr” volt. Azért kapta ezt a nevet, mert azt mondta, hogy az

Franciaország elérte célját: Kína elismeri a franciaik fenhatóságát. Annamban, annyira, hogy az annami királyságot diplomaciailag jöve Franciaország fogja képviselni. A kínai kormány kereskedelmi tekintetben is többféle kedvezményt biztosít a franciáknak Tonkinban s igéri, hogy segíteni fogja az ottani guerrillabandák megsemmisítésében. A tulajdonképi Kínához tartozó Formosa és Halász-szigeteket a franciáik egy hálóat tartoznak elhagyni. A francia csapatok egy része már baza érkezett s ezek fölött a miniszterium Párisban szemlélt tartott s hatszáz, Tonkin-érmét osztatott ki a katonák között. — Rómában sokat beszélnek arról, hogy Braziliának vatikáni követét, Calladot nyilvános klubban hamis játékon érték.

Fővárosi hírek.

— **Pauer Tivadar** igazságügyi miniszter — B. H. szerint — egészségének rongált volta miatt a magánéletbe vonul, helyébe Szógyényi László külügyi I. osztályfőnök lép, igazságügyi államtitkárrá Berzseali Jenő miniszteri tanácsos neveztetik ki. — **Uj államtitkár.** Belügyminiszteri államtitkárrá Lukács György miniszteri tanácsos neveztetik ki. — **A királyi tábla** a harisbázári gyilkosság ügyében az első bíróságot ítélettel feloldotta, s Balentics ellen új vizsgálatot rendelt el. — **A tizenötödik kísérlet.** Mészáros Jánosnak hívják azt a szerencsétlen műkereszt, ki szerdán tizenötödörz kísérlette meg az öngyilkosságot. Ezúttal gyufaadatot ívott, de megint elérte a sorsa, mely nem engedi, hogy meghaljon. Még élve beszállították a Kókos korlába. Itt azt ismételték, hogy ha meggyógyul akkor majd kővetek rak szeibebe s ugy urik a Dunába. A boldogtalan ember az öngyilkosságuk már minden nemét megpróbálta, de sehogyan sem sikerült meghalnia. — **A tanári s tanítói állomásokra,** melyekre a fővárosnál e hó 27-iki határidővel van pályázat hirdetve, eddig 290 pályázó adta be kérvényét. — **A királyi tábla** a Kőteles-féle bünterpenben az első bíróság ítéletét megváltoztatta. Kötelek a gyilkosság vádjára alól felmenté. Az ügyiratok hivatalból a kuriához ferterjesztettek.

Vidéki hírek.

— **A beregszászi bérnyilkosság** ügyében e hónap 14-kén hirdették ki a máramaros-szigeti delegált törvényszék a vádhatározatát a vádoltozó előtt. Pinta Emma, ki még nem régiben is oly kiváló állást foglalt el a beregszászi társaságban, súlyos börtönnel büntetésre ítélt. A törvényszéki tanács tagjai is ott keresték föl s a bűnös asszony egyáltalán hallgatta a vádhatározatot. Csak akkor elmékedett föl fekvőhelyéről, midőn azt kérdezték tőle, hogy meggyőződik-e a vádhatározaton, vagy pedig fölébejárn kíván ellene. „Főlébejárn-e mondá — mert teljesen ártatlannak érzem magamat. Papházi (a beregszászi törvényszék volt elnöke) az oka mindennek.“ Együttal kijelenté, hogy Papházi bujtatta fel őt tulajdon nejének megőletésére. És ez az ember még mindig szabad lábban van. — **Egerben** K. r. e. s. n. y. n. a. k. n. igen rosszul megy. Nap-nap után úras ház s a napi költségök még új darabokra sem jönnek be. — **Tátra-Füreden** Oltványi Pál prépost, ki már tizenkét év óta rendes főúró-vendég, pár évvel ezelőtt új forrást fedezett ott föl, melyet nevével kereszteltek el. A prépost most csinos emlékoszlopot készíttetett arra, melyet a napokban el is szállítottak a rendelkezés helyére. A három méter magas obeliszk magyar, német és latin felirattal van. Úgyes belszerkezeténél fogva ez oszlopból friss forrásvíz, de kívánatra bor, sör vagy tej is folyhat. Az emlékoszlop gránitszínre van festve és keressétek ékesítve. — **Szegeden** a zászlószentelő ünnepepélyt tart ma, vasárnap, a szegedi iparos ifjuság, mely alkalomra — a mint értesülünk — 8 ezüst szeg küldetett Debreczenbe. Egy-egy szegzet kaptak Szikszai Lajos, mint az iparoskör elnöke, Vadon Sándor

egész intézet az óv. A házior mindíg számolt, — a fali-naptár számait is mindennap ő rakta ki s midőn tréfából azt mondta neki az ápoló, hogy másnap kiteszték, azt válaszolta rá: „De hát akkor ki fogja a numerusokat kirakni?“ — Az intézet betegeit legjobban meg lehet figyelni a séta alkalmával, mert egyszerűen néha 2—3 osztály lakói is sétálnaknak együtt s így változatosabb a kép, mintha csak egyenként láto-gatnók meg az osztályokat.

Egyik búskomorban sétál, az a rögeszme gyöttri, hogy embert őlt, holott talán mindig a legbecsületesebben élt; a másik folyton nevetégt, a harmadik pedig mindenkire irtóztos torzsképeket vág, a negyedik tánczol, az ötödik szaval, a hatodik azon panaszkodik, hogy őt rokoniak záratták be, csupán azért, hogy vagyonát elkorbozhassák s ezt mindenkinek s mindennap elmondja, — a hetedik az orvosokra haragszik, kik őt nem akarják kibocsátani, holott már semmi baja sincsen, — a nyolcadik csendesen olvasgat, a kilencedik azt vitatja, hogy ő a császár s boldog társaióbi miniszteriumot alkot, — a tizedik társadalmi problémák megjelítésével foglalkozik. De ki győzőse sorsa elszámlálni az elmebetegék különféle fajait, kiknek majdnem mindegyike más meg más rögeszmén tépelődik.

Az intézet 7—800 betegre képes befogadni, — kormányzata a belügyminiszterium alá tartozik, — élön egy igazgató áll, továbbá főorvos, több másodorvos, gondnok, két főápoló s a szükséges segéd-személyzet.

Egy szép, verőfényes téli napon azon örvendetes hírrel lepett meg a főorvos, hogy kibocsát az intézetből. A közelegi szabadság édes örömezzetével fogadtam a hirt s pár nap mulva — 10 hónapi ott lét után — ki is eresztettek s mint újjászületett ember köszöntöttem a világot, melyre nézve 10 hónapig meg voltam halva!

„Ilyen halált ellenségeimnek sem kívánok!“

titkár, Lóricsák László, mint az iparos ifjusági egyeslet elnöke, Serly Ede és többen. — **A Zóbor-hegység** jó bort termel szőlőiben (Nyírtán) mintegy kétezer holdat infúzálta a filoxéra. — **Fehérszék-templon** város a magyar földhitelezetéssel 250,000 frtnyi inség-kölcsönt vesz föl, biztosítésként a község összes ingatlan vagyonát. — **Nagyváradon** S.-Vadnai Vilma asszonynak, jutalomjátéka alkalmával, a közönség 30 darab husz frankos aranyanyit telt emelle-ozott aranydobozt nyujtott át küldöttségileg. — **Mavos-Vásárhegy,** hol most folyik a Barta és társai bankóhamisítási perének a végvárjárása, Sebestyen József minorita-szerzetes, a ki Csáky Dénes zárdafőnök ellen gyilkosságot kísértelt meg, a börtönből egy késsel öngyilkos szándékkal megsebezte magát mellet, de fogolytársasággal őt tervének végrehajtásában — **Pécs** közeleiben Lisch Hermann pirotechnikus, miattal újonnan feltalált dinamitjával kísérleteket tett, a fölrobbant nitrobenzin agyonszufa s agy anyját halálosan megsejté, a ház is megsejtült. — **Szepe megye** több helyen heftőn földrengés érezték, mely Márkusfalván volt a legerősebb, bajt azonban sehol sem okozott. — **Barnagy-melegye** Amerikából csoportosant tértnek vissza a bányászok, beszédeikkel lohasztva a kívándorlási kedvet.

Debreczeni hírek.

— **Jury tagok.** A budapesti országos kiállítás jurijébe ki lettek nevezve Király Ferencz és az iparkamara titkára a mezőgazdaság és mezőgazdasági szakoktatás csoportjába, Grünwald József az iparos ifjusági egyeslet titkára a munkakiallítás csoportjába, mindketten rendes tagokul. — **A városnak ügyében** gr. Degenfeld J. József főispán elnökléte alatt a szervező bizottság ülése ma, vasárnap tartatik meg a főispán meghívásán levő magánlakásán. — **Kívénés.** Borus József járásbíró, városunk szüliötte, a szatmári törvényszékhez bírónak neveztetett ki. — **A szerzetes** szeptember 1-től fogva a kereskedelmi miniszter egy rendelete értelmében csak marha-levéllal eresztetnek be a sertés-szállásokba Kőbányára. E marhalevelek kiállítás díja 5, hátrátolása pedig 3 kr. A tanács a rendelet foganatosítását íránt az intézkedéseket megtette. — **A cseledet-utcai** új iskola (volt hóvéd-kaszárnya átalakítása ügyében) a tanács azt határozta, hogy leleték s külön kezeledő 140,000 frt tőke kamatjából begyűlt kamat összegből 1886. vagy 1887-ik évben építtessék fel az ujkor kiválmalainak megfelelő berendezéssel bíró iskola. — **Klein Dezso** főmérnök, ki a h.-násáti vasutvonalt kiváló szakértelemmel építette s oly gyorsan, hogy egy évvel készült el a kikötött határidő előtt: fogja építeni az egész bihari vasutvonalt is. — A városunkban annyira kedvelt főmérnök ennek következtében júli 1-én már Nagyváradra teszi át a lakását. — **Gyász isteni tisztelt** tartatot szerdán a róm. kath. templomban a 39 ik gyalogezred azon elhalt vitézeinek emlékére, kik a kuszozai harcban estek el. Az oltár előtti tér s a ravatal, katonai jelvényekkel meglepő ügessen volt felszítve. A mise 9 órakor vette kezdetét s azt ngs és főt. Hazus Károly kanonok prépost ur végezte. — **Hivatás-ügy.** A k. kataszteri bíróság munkálatait felhívzóval körditőtségt a földadó elleni felszólások tárgyában szerdán kezdte meg ülésései a városház nagytérben. — **Meggyilkolták.** A cseréről azt a hírt jelezték a napokban a rendőrségnek, hogy Kiss Erzsébet nevű majorossná — 45 éves, siketnőma — a tanyaiban meggyilkolta talált. Az illető nő férjével — mint mondták — rossz viszonyban élt. A vizsgálóbíró ennél fogva a férjet is elfogatta. A vallatás tovább foly. — **Fenyegető-vész.** A miniszteriumtól vett értesülés szerint a debreczeni városi szőlőkét a filoxera-vész fenyegeti a közeli érmelleki hegyekről. Csáky Gergely elnökléte alatt a bizottság már legközelebb összeül s a kertekeket megvizsgálja.

— **Halálozások.** Öz. v. dr. Virányi István a szül. gönyői Horváth Juliánna asszony f. hó 22 én d. u. 6 órakor, életének 69-dik év övegyességének 13-dik évében hosszas szendes után elhunyt. — Vecsey Kornél f. hó 24-ikén délután 5¹/₂ órakor, élete 70-dik évében, négy heti nehéz betegségeben szenvedés után elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor ment végbe. Béke poraikra!

Ujdonságok.

— **A mai népművelő,** ha az idő is kedvez, csakugyan páratlan lesz a maga nemében. A mi csak a szemnek, szájánk kell, lesz ott bővében minden. Az ünnepélyi programja oly változatos és sok oldalú, hogy azt a 30 kr belépti díjat valójában megérdemli. Anyi bizonyos, hogy a ki csak teheti, aligha tölthet mostanában kellemesebben szórakoztató délután, mint ma a Nagyerdőn.

— **Kataszter.** A kataszteri osztályba sorozások ellen beadott reklamációk, mint tudva van a járási bizottság által már érdemelesen elintéztettek, s az összes munkálat a kerületi bizottság mint felsőbb fórum elbe terjesztették. A kerületi bizottság a héten szerdán tartott ülésében vette az tárgyalás alá. Városunkban beadott összesen 10,243 felszólamlás, melyből a becsülőbiztos elutasítási javasolt 6629-et, a járási küldött pedig 5646 felszólalást. A kerületi bizottság a maga utazó küldöttségével megvizsgálgatva e két javaslatot a becsülőbiztos véleményét fogadta el. És így a járás-bizottság szerint adott volna a 778,783 forint megállapított tiszta jövedelem 65,218 frtot s emelkedett volna 935 frtra. A becsülőbiztos szerint pedig apad 43,162 frtot, emelkedik 1469 frttal, — tehát a kerületi bizottság határozata szerint apadni fog az összes tiszta jövedelem 41,693 forinttal, a mintegy 10,600 frt adónak felel meg. Bizony ezen eredmény nem felel meg a várakozásnak, de hát a szerminél ez is jobb. Ha viár József orsz. képviselő azon indítványt is egyhangul elfogadtatták, hogy miután a debreczeni kataszteri kerület, a szomszédos kerületekhez viszonyítva aránytal-

nul magasan van osztályozva, kerestessék meg az országos bizottság és pénzügyminiszter, hogy ezen kerület tiszta jövedelméből legalább 15%-ot szállítsanak le, mert az igazság így lenne némileg megközelítve. Ha ez kivethető lenne, ugy városunk által beadott kérelemnek is elég lenne téve, mert abban is ilyenforma engedmény kérelmeztetett.

— **Meghívó.** A debreczeni iparos ifjusági önképző- és betegegyelőző-egylet 1885-dik évi július hó 5-ken vasárnap a Népkertben XII. évföldunlati ünnepélyi alkalmából saját pénzintéza javára (dal- és szavallattal egybekötött zárkörökön tanácsot rendez. Belépti-egy személyenként 1 frt. Kezdele délután 6 órakor. Az egyleti dalkör Csatóry Szűcs Kálmán karnagy vezetése alatt fog működni. Belépti jegyek e meghívó elfomtatása mellett előre válthatók, az egylet csapó-utcai helyiségében és a vigalom napján a pénztárnál. — Felhívásunkat köszönettel fogadjatok s hirlapjag nyugtatjanak. Ettek és italok kiszolgáltatásáról Boldog Imre jó híru vendéglős, valamint hústököröl Boldog János cukrász fog gondoskodni. Zenész Rácz Károly zenetársulata. Debreczen 1885. Május 9-én. A rendezőség.

— **A Krecsányi-Németh ügy.** Krecsányi szinzigatózó a színész-egyesületnél vádot emelt Németh József ellen, ki hozzá 1886. virágvasárnapig van szerződve, hogy szerződését megszegve a népszínházhoz szerződött. Az egyesület igazgató tanácsa közelebb tárgyalta az ügyet s a felek meghallgatása után a szerződésességét bevizsgálva 200 frt megfizetésre ítélte, egyuttal azonban Krecsányi igazgatót is egy, a próbakra vonatkozó s közigyűlési határozattal ellenkező tételnek a szerződésbe való beiktatásért 10 frtig megbírságot. — Nyilatkozat. Németh J. ez ítélettel szemben a következő nyilatkozatot közli a fővárosi lapokban: „A Póvárosi Lapok“ egyik száma közölte a színész-egyesület fegyelmi tanácsának ellenem hozott elmarasztaló ítéletét. Igen kérem a t. szerkesztőséget, viszeskedjék a közönség tudomására hozni, hogy az ítélet kihalgatásom nélkül, illetéktelenül összeállított bíróság által hozottat s az ítélet véglegesek el nem fogadtatam, már csak azért sem, mert ugyanazon vétségért — az igazgatót az alapszabályok megsértéséért 10 forintra, engem pedig 200 frtra kegyeskedtek megbüntetni. Az ítélet ellen élni fogok fölébesszi jogommal. Németh József a népszínház tagja.

— **Eszkívő és fejta.** Nem régiben történt közel vidéken. Egy előkelő állásu egyede sokáig élt vadházasságban a gazdasszonyával. Az évek multak s emberünk mindinkább észre az élet mulandóságát, midőn már nem volt reménye, hogy még egyszer talpra álljon, özevények (?) nyugdíjat biztosítandó, papot hívatott s vele a körögyon törvényesen egybekelt. Ez még midőn rendőn volna, de most jön a java. Az újdonsült özvedy kandidátus alighogy az esketés szertartása véget ért, kiköltött a családjának: „Pista! Vágti ki a legnagyobb ákácsfát!“ — „Miért vágtam ki tekintetes asszonyom?“ — „Kell a férjem (11) számára fejta n. k. Érted-e?“ Az egészben aztán a legfurább, illetéglő rovására legeltöbbit, hogy a bánatos (1) özvedy csak nem régiben adta be folyamodványát b. e. (1) férje után járó nyugdíjért.

— **Kedvencünkről.** Kissné szerdán lépett föl a nemzeti színházban Denis czimszerében. „A. F. L.“ a többök közt ezeket írja róla: „A vendég-színészön szinten kielégítő a várakozást. A czimszerpelt rábízva s nem ejtette el, sőt némely jelenetben nagy sikert is ért el. A mennyire első látásból meg tudjuk ítélni, szerződéséppen nem volna a színház kára. Van csinos szinpadai alakja, kellemes hangja, jól tagolja a beszédet s otthonosan mozog a szinpadon. Megvan tovább benne a művésznőnél elengedhetetlen késtek: képzett értelem s meleg szív. Alkálában a lyrikus részek sikerültek neki. A drámai kitérészek kevésbbé, ezekhez ugy látszik, organuma gyöngye. (Majd megerősödik, ha bátrabb lesz Szerk.)

— **A gyógyítás előmozdítója.** Nyilt sebeknél meggyuladt daganatoknál és kelevesnyeknél MOLL valódi Ferencz-pálínkájának használatát folytán a gyuladás megakadályoztatik és ez által a gyógyulás jelentékenyen előmozdítottatik. Üvegekben 70 kr-ért kapható. Széküldés naponta utánvéttel. A. MOLL cs. kir. udv. szállító, gyógyszerész által Bécsben Tuchlauben 9. A vidéken minden gyógyszerháza és fúszerkereskedésben határozottan MOLL készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendők. Debreczenben kapható dr. Rothschnock V. Emil gyógyszerésznél, Szepessy és Kerekes díszműúro-kereskedésében.

— **Uj lap.** Mint értesülünk, Nagy-Sz 61-616 ön Ugocsa megyében július 1-én társadalmi és közigazdasági hetilap indult meg, melynek kiadó-tulajdonosa György Endre orsz. képviselő, szerkesztő Lator Géza és Nagy József lesznek. E lap nyomtatása tekintetéből Nagy-Szöllősen Litteczky Endre számjári nyomdász és Zichermann Mór a „Mármaros“ kiadója, s lapunk kiadójának testvére, „Litteczky és társai“ céggal együtt egy gyorsalító elállatot és csinosan berendezett nyomdát állítottak. E nevezetes körülmeny, mely Ugocsa megye kulturális viszonyainak fejlesztésére mindenesetre nagy befolyással leend, a megyei intelligencia örömmel fogadta.

— **A. D. N. V. É. panaszkönyve.** Tekintélyes ur emberek az íránt tettek nálunk panaszot, hogy az ugynevezett Konári „Sóstó“ fürdőben egy szobáért (két ágygyal) egy napra 2 frt 40, mondá: két forint negyven krajczár kellett fizetniük; egy adag étel kenyér nélkül 50—60 kr, egy kavé s üteménytel 34 (1) krajczár, s az italok szinten ily méreg drágák, mely árak bármely világrördőben számot tennének. Azt hiszik, hogy a tulajdonos, ha ugyan tudomásával bír a magas áraknak, saját érdekében cselekednék, ha főleg az olcsó árakkal kecsgetnének a közönséget e kellemes és hasznos fürdőhelyre. — Mínt há a csak barkirákó-világot élénk, olyan képet mutat több helyen Debreczen! A Caspó-utczán a Szántay-féle ház építésénél annyira el van zárva az utca, hogy

a közlekedés csaknem megakadályoztatott; — ennél meg szebb állapot van a Fűvesi-féle ház előtt, hol térmelekől az Ararát-hegy látható kisbecsen; — szinten ilyen panorámában gyönyörködhetik a sétáló a Bathányi-utca elején is. — Mindezek kétségtelen jelei városunk haladásának!

— **Drága menyasszony.** Gr. Bonde Frigyes svéd nagy birtokos közelebb nőül vette Angliában Marryt Ida kisasszonyt. Rokoniak azonnal pört indítottak ellene, hogy a trolleholm, öt millió értékű ősi birtokot tovább nem bírhatja, mert potgári származásu leányt vett nőül. És a bíróság ezt ki is mondta, mert a hitbizomány alapítója megtiltotta az ilyen vegyes házasságot. A Bonde-család Svédország legregibb nemzetsége s egyik Bonde 1448-tól 1465-ig VIII. Károly néven Svédország királya volt.

— **A ref. leánynevelő-intézet.** A debreczeni ref. egyház 8 osztályu leánynevelő-intézetének értesítője az 1884/5. iskolai évről megjelent. Az intézetbe járt: Osztályonként. I. o. = 29; II. o. = 19; III. o. = 28; IV. o. = 21; V. o. = 20; VI. o. = 40; VII. o. = 28; VIII. o. = 23; Varró osztályban = 15. Összesen = 226 növendék. A jeles nevelő-intézet, mint minden évben, ugy az idén is szép eredményt mutatott fel.

— **A legfiatalabb tanár az országban.** Murányi Ernő, ki Győrött 1869. szept. 11-én született, az idén már jeles sikerral kiállotta az értetség vizsgálatot s nyomban utána gyorsiratszati tanárviszálatra jelentkezett s ezt is sikeresen letevéen, a 45 éves ifju tandári oklevelet nyert. Nem hisszük, hogy volna még fiatalabb tanár is a világon.

— **Képes utmutató** jelent meg Posner Károly Lajos kiadásában, mely nemcsak az országos kiállítás, hanem az egész főváros pontosan ismereti. A szöveg közt nyomott sok kép a főváros monumentális épületeit és távlati képeit tünteti föl; ezenkívül csatolva van a főváros és a kiállítás színnymonyai térképe. Az izléses vászonkötésben kiállított könyv ára csak 40 kr és kapható minden fővárosi és vidéki könyvkereskedésben.

— **Nyilvános búcsúvetel.** Mindazon barátainktól és ismerőseinktől, kikől rögötni eltávózom miatt személyesen búcsút nem vehettem, e helyen veszt búcsút s kérem őket, hogy tartsanak meg továbbra is szives emlékeztükben! Hirsch Kálmán főhadnagy.

— **Csornak verseny Debreczenben.** A csornakázó-egylet közelebb igaz. választmányi ülésén a még itt nem tartott vízi járműversenyit augusztus utolsó vasárnapjára tűzre ki. Az összes verseny díj körülbelöl 60 frank leend.

— **A szalmakalap.** Egy helybeli hányaveti urfi szalmakalapot vett s negyedesen bilitgett hazá. „No Zsuzska, aki jól nekem ez a kalap?“ kérdé búcsúzkodó cseledejüktől. — „Oly jól áll ifur, mintha a fejéből nőtt volna ki“ felelé az egytűgyű cseleé.

— **Eladó virágok.** Búdy Kálmán ur virágosztályában még vannak eladó piros és tarka granatfák, valamint nagy választékban kisebb nagybó fuchsifák. A granatfák most virítanak. — Eladóhelyiség Nagy-Caspó-utczán a 329. számú Kardos-házban.

— **Beküldetett.** Debreczenből való eltávózom alkalmával mindazon ismerőseimtől és barátaitól, kikől személyesen nem búcsúzhattam el, e helyen veszt búcsút, kérvén, hogy szives jó akaratukal továbbra is tartásuk meg irányomban. Friedman Ignác, kereskedő.

— **Lejőzte.** E. J. ny barátim! de felséges egy eszme van az agyamban,“ mondá egy társaságban egy magáról sokat tartó fiatal ember. — Képelem, mily rosszul érezheti magát a többi ostoba eszme között,“ jegyzé meg egy városunkban elmés ötleteiről ismeretes öreg ur. — **B. Fejerváry Géza** honv. miniszter tegnap városunkban időzött. Délben a „Bika“-ban tiszteletere dísz-ebéd volt, melyen a helybeli tisztikar vett részt.

— **Steiner Lipót** lovag, n.-váradai föld-birtokos, ki ezéltől rövid idővel a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül magyar nemességéleg jutalmaztatott, legközelebb ő felsége által az „ó-pályi“ előnévvel tüntetettetik ki.

— **Név meggyarósítás.** Weisz Ignác a helybeli lakos, az Azienia társulat főgyűnöke a maga és gyermekei nevét belügyminiszteri engedéllyel Vára díra változtatata.

— **Hosta István!** K. Papp Miklósné, Szabó Papi urnó Kolozsvárról végrelegesen városunkba tette át lakását. Adja István, hogy jó lézzer magát körünkben.

— **Panna egyél!** Egy ur asszonyság lakomára volt híva s kiz gyermekét is elvitte a dajkával. „Panni! mondá az asszonyság, aztán holnapra valót is egyél ám!“ — Először tegnap és tegnapelőttre valót eszem!“ felelé Panni.

— **A főtérnen** egy elegánsan bútorozott, külön bejártaú hónapos szobába egy hivatalnok mellé, egy tisztességes ur ember lakótársul keresztek; értekezleteti e lap kiadóhivatalában.

— **Uj üzlet.** Erber I. és Friedman — mint velünk körülvéiben tudatják — kézmű- és kékfestő-áru nagy kereskedést nyitottak Nagyváradon a zöldfalu-utczán.

— **Csöd.** Rott Lipót és társa helybeli nagy kereskedő csödtől kérték megkérés. Csödbiztos Mészáros József, tömeggondnok Dr. Holländer Dezső, helyettes tömeggondnok Dr. Pisky Imre.

— **Hymen.** Demetrovits Pál, az István gőzmalom főmólnára tegnap vezetett oltárhoz Szilágyi Erzs. kisasszonyt, öz. Szilágyi J.-né bájos és kedves leányt. Áldás frigyökre!

— **Jó madár.** Mayer Mátyás, ki már több ízben megbukott, ismét csödtöt jelentett be. Tömeggondnok Szabó Antal, helybeli ügyvéd.

— **Az iparos tanulóik** rajz- és munkakiallítása a reálistiskola rajzteremében ma és holnap közzeszlere tétetik ki. Felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét.

— **Mőgyes Károly** Szoboszló város országgyűlési képviselője e hó 26-kán meghalt, temetése ma vasárnap délután lesz Szoboszlón.

Különféle.

— Mindenkit egyaránt érdekel.
Tudva van, hogy a vér egész éven át folyást hasonlíthatatlan anyagokat választ ki, a mely váladék ha idejekorán nem takarított ki a testünkben, a legközlönyebb s leg súlyosabb betegségek keletkezhetnek. De tavaszkor és őszszel megjö a kellő idő, hogy az év folytan testünkben lerakódott fölösleges és az egyes szervek működését akadályozó anyagokat és nedveket (epe s nyálka) egy szabályszerű, a testet nem rongáló tisztító gyógyszerrel eltávolítsunk s ez által más súlyos bajoknak, melyek az anyaglerakódások miatt könnyen támadhatnak, elejét vegyük. Nem csak azoknak, kik emésztési zavarokban, székrekedésben, köhikában, bőrkülfülszékben, vértörődésben, szédülésben, a tagok elszibbadásban, hystériában, aranyeres bántalmakban, gyomor-, máj-, bél-, stb. bajokban szenvednek, hanem az egészségeseknek vagyis a magukat egész ségeseknek tartóknak is sürgősen ajánlanunk kell: hogy azt a drága piros életnedvet, a mely ereikben kering, igyekezzenek a maga teljes tisztaságában és működésének erejében, célszerű és óvatos gyógyszerrel megvédeni. Erre nézve, mint legjellemzőbb szert, a Brandt Richárd-féle svájci labdacsokat, a melyeket legtekintélyesebb orvosaink is, kitünő hatásának s teljesen ártalmatlannak ismernek el, legjobb meggyőződésünknek fogva ajánljuk. E labdacsok a gyógyszerárakban dobozonként 70 kr kaphatók. Mivel Magyarországon Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsoainak különféle utána-zaíai léteznek, gondosan ügyelni kell, hogy minden dobozon meg van-e czéjgyűl a fehér keresztű vörös mezőben s Brandt Richárd névalírása?

— A tulajdonképeni ezen országban uralkodó betegség. Mint valamely tolvaj, éjél lep ez meg bennünket. Némelyek mellé oldalnyílásban, olykor derékfájásban is szenvednek; bágyadság és álomság által lepetnek meg, szájuk ize rossz, különösen reggelent; a fogakra bizonyos tapadós nyák rakódik le, étvágyuk rossz, gyomruk mint egy kő ugy nyomja valami, s olykor gyomrukban bizonyos szibbadást éreznek, mely étkezés által el nem oszlatható. — Szemei beesnek, kezei s lábai hidegek s tapadócsok; kis időre rá köhögés áll be, eleinte csak száraz, néhány hónap multával azonban bizonyos zödes színű kikapással párosulva; az illető folytonos bágyadságot érez, az álom nem hozza meg neki a kellő pihenést; azonfelül idegesség, ingerültlé s rossz kedvűvé válik, bal sejtelnék gyötirik; ha hirtelen felkel, szédülést érez, s az egész világ keringeni latszik véle; belei eldugulnak, bőre olykor száraz és forró lesz, vére megsűrűdik s megalszik, szem fehére megsárgul; vizelete csekély s sötétzsinű, s

hosszabb ideig való állás mellett üledék válik ki belőle; tovább az étel gyakran felbőfög, mi közben néha édeses, néha pedig savanyus ízt érez, mit gyakorta szivdobogás követ; látása elvész, szemel előtt setét foltokat lát, s a legnagyobb fokú kimerültség és elgyengülés vesz rajta erőt. Mindezen körtünetek felváltva lépnek fel, s bizton felvehető, hogy az ország népességének majdnem egy harmada ezen betegség egyik vagy másik nemében szenved. — Tapasztaltott, hogy ezen betegség lényege az orvosok által gyakran félreismertettet; némelyek által májba gyanánt, mások által mint emésztelenség, ismét mások által mint vesebaj stb. lett gyógyszerelve, a nélkül, hogy ezen különböző gyógyszerkezelések közül csak egy is sikeres lett volna, míg ellenben a „Shäker-kivonat“ ezen betegséget minden egyes esetben tökéletesen elhárította. Ezen kitünő gyógyszer valamennyi alább felsorolt gyógyszerárban megkapható. — Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a Seigel-féle **haskajó labdacsokra** is van szükségük, a „Shäker-kivonattal“ kapcsolatban. A Seigel-féle **haskajó labdacsokok** meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és meghűlést megszabadítják a főtájtól s elfojtják az epékümlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemesebb s egyszerűs mind a legtekintélyesebb labdacsokok minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédeden s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat. — Ara egy palack „Shäker-féle kivonatk“ 1 ft 25 kr, 1 doboz „Seigel-féle haskajó labdacsoknak“ 50 kr. — Magyarországi főraktár: Budapest, Török József gyógyszerész király-utca 12. szám. Debreczenben: dr. Rotschnek V. Emil, Vecsey Viktor s Gótl Nándor gyógyszerárakban. (18)

Szöllőskertek. Eladó: I) a Vargakertben, a Salétrom-kaszárnya megett a gyepi alatti dűlőben egy nyilas gyümölcsös kert, — II) a Hatvan-utcai kertben pedig a tőczskerti dűlőben, Pásztor János és Bálint S. szomszédságában két nyilas szép gyümölcsös és jó borteremő szöllőskert — az idei szép természettel együtt. Értekezhetni iránta tulajdonos Konrád testvérkénél — Debreczenben Pacsirta-utczán 238. szám alatt. (975.)

Haszonbérbe kerestetik egy jó formalmu vendéglő lehetőleg a piac közepében azonnali átvételre ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Szerkesztői üzenet.

N. K. Hlybn. Legyen meggyőződve, hogy mihelyt pozitív adatokat talál a vizsgálat a sojő-vámosi esetben, lapunk is bizonyára azok közt lesz és volt is, mely a megdörtént tényeket részrehajlatlan tárgyilagossággal regisztrálja; az úgy jelenlegi stadiumában azonban még korainak tartjuk a kedélyek felzaklatását.

Kiadói üzenet.

St. L. urnak. Nagyvárad. Szivemből gratulálók kedves bátyámnak a rég megérdemelt kitüntetéshez.

Felelős szerkesztő: **Tóth László.**

Főmunkatárs: **Sipos Bálint.**

Kiadótulajdonos: **Zicherman H.**

NYILTTÉR.

Felelet a „Debreczen“ mult 124-dik sz. megjelent Nyilttérre.

„Azt mondják az kiabál, a kinek a háza ég.“ Így történt vasárnap is az erdőn, mikor mi, a „négy szelleműs hölgyek“, a helyi vasútra felültünk; csupa vizből egy szalmaözvegynek a „zsandárról“ bosszúgejtünk, meghallotta ezt a szalmaözvegygel álló czepléd-utcai özevgyasszony, kit már több segédje cserbe hagyott szerelmével; így nem rég is egy olyan segedjét szeretelt, kit a „zsandári“ élet elragadtott — és mióta elment a „zsandár“, tudára adta a czepléd-utcai özevgyasszonynak, hogy nem szereti, — Mert, hogy is lehetne egy olyan asszonyt szeretni, ki a férje halála után minden segédjét elcsábít? — Ezért haragszik a mi „czepléd-utcai özevgyasszonynak“ olyan nagyon, ha csak a „zsandár“ nevet hallja is! Az erdőre pedig nem azért járunk, hogy szeretőt keressünk, hanem, hogy szabad levegőt élvezhessük. Vagy talán azért haragszik és eszi a méreg a — „czepléd-utcai özevgyasszony“, hogy mi „szelleműs hölgyeknek“ van férje — és neki még egy szerető sem akad? Én „szegény leány“ nem érzem magam megcsalva, mert tudom, hogy miért járnak az erdőre; és hogy isszadok a munkába, azt én tudom, hogy miért? — Különben ohoz egy ilyen aljas a szonynak semmi köze, ha pedig azt állítja, hogy én „ilyen-olyan nő“ vettem feleségül — haszudik és szemtelen, aljas és piszkosnak nyílvánitom No de csak hadd várjon azogeny cserbe hagyott özevgyasszony — majd akad neki is egy... „zsandár.“

„A négy szelleműs hölgy.“

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Legjobb fajta bajorországi tarlórépamag

kapható
GASZNER KÁROLY
fűszer- és megkereskedésében
DEBRECZENBEN
Czegléd-utca.

Kassai Lajos forrás' savanyuviz

Vegelemezve Stollár Gyula tanár ur által, a következő bajoknál igen sikeresen alkalmazható; u. m.:

- 1-ször. A gége és légcsővek idült hurutjánál.
- 2-ször. Csúznál, csúzos daganatoknál és idült köszvényéknél.
- 3-ször. Bőrbetegségeknek különösen psoriasis, pytiriasis és acne.
- 4-ször. Ólom mérgezésnél.
- 5-ször. Meggyökerezett bujakornál.
- 6-ször. Égvényes sók börtartalmánál fogva, különösen ajánlható, még az altest vérkeringési bajainál és idült hurutoknál.

Kapható
VARGA LAJOS
fűszerkereskedésében Főpiacz.
Ugyanott kitünő **EGRI** és **SZECSZÁRDI VÖRÖS BORO** és **BOROVICSKA** (fenyőviz) kapható. (275.) 2-4.

Dr. KERÉKES L.

orvostudor,
rendel naponta délelőtt 8 órától 10-ig
déltűn 2 órától 4-ig.
Nagy-Csapó-utca 315. sz. a.
(Hécei-Szabó-féle házban.)
Különösen, gyermek és női bajokban fül- gége- és idegbántalmakban szenvedőknek ajánlja gyógykezelését.
Szegényeknek ingyen.

GROSSMANN ÉS RAUSCHENBACH**Gazdák számára**

ajánljuk új szerkezetűt

3 lóerejű szegesrendszerű gözcséplőkészleteinket CA

melyek a beszerzésnél olcsók, könnyen szállíthatók, kiválóan takarékosak munka közben ép ugy a tüzelő anyag fogyasztásra mint a szükségelt munkások számára nézve, és rendkívüli erős szerkezet és tartósság által kitűnnek, 10 óra alatt 3000—5000 kéve tökéletesen tisztán kicsépltetik, tisztítatik és vásárcsészen osztályoztatik.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁRA BUDAPESTEN.

Raktár Debreczenben: Ormós és társánál Kisvárad-utca 2095 szám alatt. (284) 1—4.

POSNER-féle**„KÉPES UTMUTATÓ“**

a kiállításon és Budapesten. Ugy magyar mint német kiadásában kapható. Tartalma 256 oldalra terjed. 8-adretű zsebkidásban,

angol vászon diszkötésben, ára 40 kr.

Megrendelhető a fővárosi és az összes vidéki könyv-, mű- és papirkereskedésekben. — Egyes példányok 55 krnak postautalványban vagy levéljegyeken való előleges beküldése után, bérmentesen küldetnek.

A megrendelésnél világosan jelezni kéretik, vajjon magyar vagy német kiadás küldessék-e. (273) 1—4.

POSNER KÁROLY LAJOS, es. kir. udvari szállító Budapestén V. ker., Erzsébetter 7. szám.

Regale bérlet.

A „Vecsey“ család tulajdonát képező Biharmegyében fekvő Nagy-Léta községbeli összes kisebb kir. haszonvételi jogok az ehhez tartozó nagyvendéglővel, udvarkerttel, több korcsmákkal, ezek udvarkertjeivel a folyó 1885. év Október hó 1-ső napjától kezdve 3, esetleg 6 évre, zárt-ajánlat után haszonbérbe adtatnak.

A haszonbéri összeg évenként 6000 forintot tesz ki.

Bérleti szándékozók felhivatnak, hogy zárt-ajánlataikat 800 ft bántépennyel együtt alólírott meghatalmazottnál az 1885. év Julius 1-ső napjának déli 12 órájáig tegyék le.

A legtöbbet ígérő, kivel a haszonbéri szerződés azonnal megkötöttetik, tartozik készpénzben vagy értékpapirokban egy negyedévi bérösszeget biztosítékul letenni. Kötelek továbbá a bérösszeget negyedévenként előlegesen fizetni.

Az ajánlatok közül a szabad választási jog, ugyszintén a legmagasabb ajánlat el, vagy el nem fogadása kizárólag a tulajdonosok tetszésére van fentartva.

Hegedűs István ügyvéd,

(253.) 4—4.

Debreczenben, Nagyuj-utca 1709. özv. Várady né házában.

UJ ÉPÜLETFA-RAKTÁR!

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a Hatvan-utca végén, az ezelőtti onyv-gyár helyiségén, (a h.-nánási vasut mögött)

ÉPÜLETFA FIOK-RAKTÁRT
nyitottunk.

Hivatkozva a már 8 év óta fennálló homokkerti nagy faraktárunk lelkiismeretes és becsületes megbízhatóságára, azon reménnyel kecsegtetjük magunkat, hogy a n. é. közönség megbízásai által új vállalatunkat támogatni sziveskedik. Törekvésünk oda irányuland, hogy pontos kiszolgálás, legjobb minőségű és legjutányosabb árak által tisztelt vevőink teljes meglegedését kiérdemelhesstik.

(280.) 1—?

Tisztelettel
STERN és REICH.

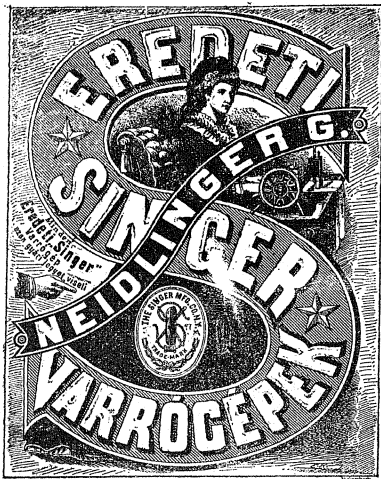
Gyümölcs eladás.

A nagyméltóságú gróf Hadik Barkóczy Ilona ő exellentijája hitbizományi javaihoz tartozó szatmármegyei jánki uradalmában, mintegy 200 holdnyi területen fekvő gyümölcsös kertnek ez évi termése (mely áll szilva, alma, dió és körtéből) folyó évi július hó 12-én reggelt 8 órakor Jánonk, nyilvános árverésben elfog adatni; melyre a venni szándékozók ezenel meghivatnak.

Kelt Jánonk, 1885. június hó 19-én.

(279) 1—1.

Kömives Venczel,
uradalmi számtartó.

Házi szükségletek és fehérenművarráshoz, valamint **szabók, cipészek, nyereggyártók, kalaposok, kárpitosok** stb. számára.

Az eredeti Singer varrógépek, minden más gyártmány fölött kiténnek mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, könnyű kezelés, fölülmulhatlan munkaképesség és nagy tartósság által.

Neidlinger G. Debreczen Piacz-utca 2145.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a valódi

krakói cserép-kályháimra,

melyek ugyanis az anyag tűzmentessége, légmentes ajtóik, a tűzihuzamok czélszerű berendezése, a tüzelő-anyag teljes kihasználhatása, nemkülönben csinos, díszes kiállítások és olcsó árak által széles körben megkedveltettek, felhívni.

Bátorodom ezennel az eddigi fafűtésre berendezett kályháim ellenében, gyári házam által szervezett és szabadalmazott **töltő és szabályozható készülékkel** ellátott kályhákat különösen ajánlani és egyes legényesebb előnyeiket elősorolni: **kitűnő fűtőképesség, csekély fűtőanyag felhasználás mellett.**

A termek vagy szobák tökéletes szellőztetése és teljes egyenlő kifizése.

Egyszerű és kényelmes befűtése. Mivel a 24 órára szükségelendő kőszén vagy koaks egyszerre betöltetik

Az ezen szerkezetű kályhák által, egyesítve van a cserép- és vaskályha előnyei és én ezeket legjobban ajánlhatom.

Kályhák különböző színekben és alakokban, a lelegegánsabb kivitelben és hibátlan cserepekből szállíthatnak és mindkét fűtési modorban építtetnek.

Kandallók kályhával vagy a nélkül, terracotta színű, vagy barnára, zöldre zománczozva (glasírt), díszes felzetekkel (Gesims), mindig tartok készleten.

Takarék-konyhák cserepekből, erős vas és vörösréz részekből összeállítva, kivánságra legnagyobb kivitelben építtetnek. — Fürdőkádak porcellán cserepekből, vízvezetékkel együtt gyári árakban vállalom át.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjesen, mint a valódi krakói cserépkályhák magyarországi gyári főraktárosa.

Képviselőség Debreczen és környékére nézve: **KASZANYITZKY ENDRE** urnál Debreczenben, főpiacz üveg- és porcellán-raktárában, a hol kivánatra képes árjegyzékek díjmentesen küldetnek, sőt részben természetbeni mintakályhák is a n. é. közönség rendelkezésére állanak és felvilágosítás mindenről készséggel adatik.

(234.) 4—13

1885. év tavaszán töltött BIKSZÁDI VIZ.

A legjelesebb orvosok által évtizedek hosszú során át tapasztalt kitűnő hatása a következő kórnekemnél bizonyult be :

Idült tüdőhurut, tüdőlégdag és a kezdődő gümőkórnál idült gyomorhurutnál, a naponkénti hányingert, fejfájásokat, fejszédüléseket szünteti; az egész vérkeringést jótékonyan emeli, s így az emésztést és a jó étvágyat teljesen helyrehozza. Az epe elválasztást a májban sietteti, az epe levezető utakat jókarban tartja, ugyancsak oldó hatásánál fogva az egész bélcatornát tisztán tartja. Ez okoknál fogva kitűnő gyógyhatású az aranyér, sárgaság, máj- és lépdeganat ellen. Idült húgybólyag, hurut húgykővek ellen.

Dr. Braun Gyula tanár, Németország egyik legtekintélyesebb balmelóga a bikszádi vizet többre becstülvén gleichenbergi és emsinnél, többek között így nyilatkozik róla : „Az ismert források sorában a bikszádi viznek csak egy analógia van, t. i. Luhátovits 1-ső számú forrása 23 szemer szikhalvaggal és 33 szemer kétszénsavas szikléggel. **Ezen viz tehát épen úgy mint Luhátovitsé az erős konyhasós égvényes savanyúvizek eszményképe, s azért nevezetesen a hurut elleni, az anyag cserét és sejtképzést elősegítő javallatainak teljesítésére kiváltképen alkalmas.** — (Lásd Orvosi Hetilap 1873-dik évfolyam 21. szám.)

A bikszádi viz mint borviz is közkedveltségnek örvend.

Főraktár GERÉBY FÜLÖP ur fűszerkereskedésében,

valamint kapható minden fűszerkereskedésben készpénz fizetés mellett az elírt árban.

1 rekesz 40 nagy palaczkkal 8 forintért. — 1 rekesz 60 kisebb (0-70 liter) palaczkkal 7 forint 60 kr.

Ládák üres üvegekkel visszavétnének. 1 láda 40 darab nagy üveggel 2 fnt 60 krért. — 1 láda 60 darab kisebb üveggel 3 fnt 20 kr.

(179.) 7—10.

Bikszádi gyógyfürdő igazgatósága.

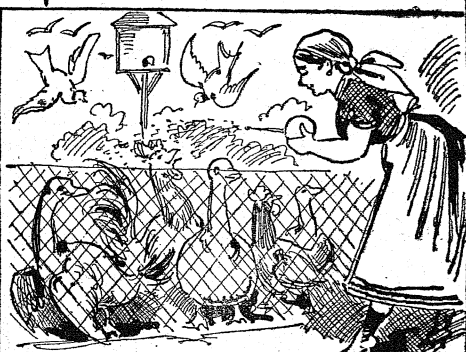
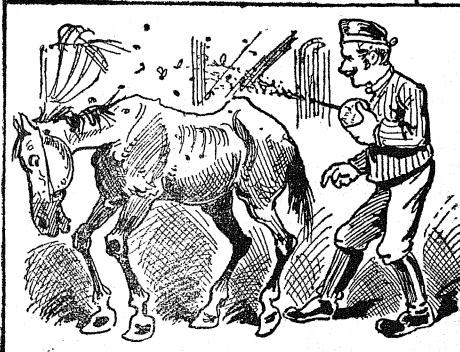
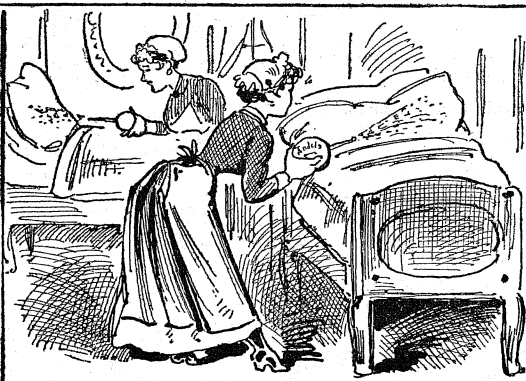
ANDEL J. TENGERTÜLI PORA

felülmulhatlan minden rovar gyökeres kiirtására u. m. : **poloska, bolha, svábbogár, muszkaféreg, hangya, rinya és tetű stb.**

Különféle rovarok ellen.

Szállodáknak.

Kerti telepítvényeknek.

Istállóknak.

Raktár Debreczenben : Geréby F. kereskedésében és dr. Rotschnek V. E. gyógytárában.

Ára bádogszelencékben 20, 40, 60 és 80 kr, 1 fnt, 1 fnt 50 kr, 2 fnt, 5 fnt, 1 kiló 5 fnt, egy porfecskendő 30 kr.

Debreczen, 1885. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 827. sz.

AZ Andel J.-fele tengertüli por
kint egyáltalában mindennemű rovarról oly természet feletti gyorsasággal és biztossággal, hogy a létező rovaroknak még látszata sem marad fen.

Lakások és istállóknak nélkülözhetetlen
a mennyiben azokat 10 perc alatt a felette kellően legyekről megszabadítja, ugyanígy a szárnyasok fégének és azok istállójának tisztítására.
(230.) 3—5.

251.
1885.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. városának folyó évi július havi rendes közgyűlésén a megüresedett műszaki számvevői évi 900 frt fizetéssel és két adóketvétő — egyenként évi 600—600 frt fizetéssel összekötött állomások választás utján lévén betöltendők — felhívának az ezen állomásokra pályázni óhajtok, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzák, mint a kijelölt bizottság elnökehez, folyó évi július hó 8-dik napjának délutáni 6 órájáig nyújtsák be, megjegyeztetvén, hogy a városi szervezeti szabályzat által a műszaki számvevői állás a 6 évi időtartamra, az adóketvétői állások pedig az életfogytiglan betöltendő állások közé soroltatnak, s hogy a műszaki számvevői állásra pályázóktól az 1883. évi I. törv. czikk 17. §-a által előírt minősítésén kívül még technikai tanulmányok kimutatása is kívántatik.

Debreczen, 1885. máj. 27.

Gr. Degenfeld József
főispán.

(261) 3—3.

3136.
1885.

III. Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Poos Gyula tömegmondnok végrehajthatóan Hamar János és neje csódtömege végrehajtást szenvedő elleni tökéltételés iránti végrehajtási ügyében a debreczeni királyi törvényszék területén lévő Sámson községben fekvő a 343. sz. a. telekj. könyvben A. I. 9. rend számú ingatlanra az árverést 347 frtban ezenen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885-dik évi július hó 7-dik napján délelőtt 9 órakor Sámson községében általa megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 34 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. törvény cikk 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1885. évi Április hó 27. napján.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Szűcs István
h. elnök.

Szabó
aljegyző.

(281.) 1—1.

1314. T.k.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyhídi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zichermann Miklós végrehajthatóan, Gábor Imréné Csányi Juliánna végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tökéltételés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a székelyhídi kir. járásbírósa területén lévő Érsemjén 278. sz. telekjegyzőkönyvben 126. h.r. sz. a. foglalt belső-ségre és ugyanott 551/a. h.r. sz. a. felvett kaszállóra az árverést és pedig az előbbire 390 ft, utóbbira pedig 130 frt kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi július hó 8-dik napján délután 3 órakor Érsemjén községében általa megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 39 frtot, illetve 13 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál leendő előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Székelyhídon, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál 1885. évi ápril hó 28-dik napján.

Galambos,
királyi aljárásbíró.

2270. T.
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nánási kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dóza Juliánna végrehajthatóan Szabó Imre és Szabó Sándor végrehajtást szenvedő elleni 300 frt tökéltételés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a nánási kir. járásbírósa) területén lévő Nánáson fekvő a nánási 1425. sz. telekjegyzőkönyvben A. + 1. 2. r. sz. alatti ingatlanokra 200 frt; az 5309. sz. t.jkvb. A. + 1. r. sz. alatti ingatlanra az árverést 200 frtban ezenen megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi július hó 17-dik napján délelőtt 9 órakor a bíróság székelyhídién megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniseri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nánáson 1885. évi Május hó 5-dik napján.

A nánási kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Sebestyén,
aljárásbíró.

(279.) 1—1.

A bekövetkező időnyre van szerencsém a n. é. közönség pártfogásába ajánlani a már eddig is kitűnőnek elismert és nagy kiterjedésnek örvendő és nálam mindég friss töltésű

PAULOVAI SAVANYUVIZET.

Miután a Paulovai savanyuviz a legolcsóbb és legjobb vizek egyike, bátran állíthatom, hogy a n. é. közönség tetszését az első kísérlet után megnyerni. A Paulovai savanyuviz gyógyhatásai a következők: A légzőszervek, idült tüdőhurut, kezdődő tüdőgyömkör, az altesti szervek bántalmaiban, tökéletlen emésztés, máj-és lépkenyvedésnél, aranyeres bántalmaknál. A vizezőszervek bajainál, minők: hólyag-hurut, kő-és daraképződés. Végre női bajokban, rendetlen havi folyás ellen.

Az elárusítást a piac és hatvan utcai liszt és só bolt helyiségemben eszközölöm.

Egy láda 40 üveg 4 frt

" " 60 " 4 " 20 kr.

Az üres ládákat üvegekkel együtt 1 frtéért vissza veszem.

Megrendeléseket úgy helyben mint vidékre a legpontosabban teljesítem. A n. é. közönség b. pártfogását kérve

teljes tisztelettel

KUPFER JÓZSEF.

(207.) 5—6.

Zacherl molypora

egyedüli óvószert a moly evés ellen. Valódi csakis az esetben, ha név-aláírással és védjeggyel van ellátva. Kapható kereskedésekben. Hol erre vonatkozó ragaszk és a kárakatban ki vannak függesztve. — Aazonfelül: Dr. Rothschnek Emil gyógyszer-tárában Debreczenben; Ringham Rafaelnél Egerben; Dr. Rácz György gyógyszer-tárában Miskolcon; Kozmári János és fiaínál Gyöngyösön; Hufnagel E., Tragor Ig.-nál Váczott. (339.) 4—4.

Igen tisztelt uram!

Kötelességemnek tartom önt a dr. Rózsa-féle életbalsam rendkívül kedvező hatásáról értesíteni. Én ugyan is hosszabb időközön át oly nagy mérvű gyomorban szenvedtem, hogy csak is a legkönynyebb ételekkel táplálkozhattam, jóllakom azonban sohasem volt szabad. — A hányásor csak többet ettem, vagy valami követéret élveztem rendkívül rosszul és gyomornyomás fogott el. A legkülönbefele gyógy-szerek és orvosságokhoz folyamodtam, de javulás egyszer sem érhettem el; az ön dr. Rózsa-féle élet balsamomnak mind az által teljesen jó egészségemét hoz-szómetem; öt palacszkát fogyasztottam el az ön dr. Rózsa-féle életbalsamából, s ime ö havi gyomor-bajom után ma ismét hivatalom után mehetek. — A midőn még egyszeresint tudatám önnel, miszerint az ön dr. Rózsa-féle életbalsamát számos ömserbőm a gyomorgöres, szédülés, szívdobogás, st. ellen a legjobb sikerrel használja, s hogy mi mindnyájan a leggyömböb köszönetünket fejezzük ki önnek, felkérem számomra ismét 5 palacszkát megküldeni. Heinersdorf, Friedland mellett (Csehország) Mély tisztelettel Hausmann József, takács mester. Gyors és biztos segíly a gyomorbajok és annak következményei ellen.

Az egészség fenntartása egyes egyedül csak a jó emésztés fenntartása és előmozdításán alapszik, mert a jó egészség és a testi és lelki épségnek ez az alapvétele. Az emésztés szabályozása, a kello vérvezetési elérésére, a megromlott és hibás véralak-részek eltávolítására a legjobbnak bizonyult háziszert a már évek óta ismeretes s közkedvelt **Dr. Rózsa-féle életbalsam**

Mely a leghasznosabb s a leggyógy-hatásosabb gyógyfűvekkel a legnagyobb gondal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult me minden nemű emésztésbántalmak-nál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu-felbőgés, a puffadás, emélgés, has-és gyomorfájás, a gyomorgöres, a gyomorjánk étellel túlterhelés, az elnyakosodás, a vértörődés, aranyeres bántalom, a női betegségek, bélbajok, a rászokor és lépkör-nál (emésztési zavarok következtében) ez az emésztési összes működésére énkéntőleg hat, tiszta s egészséges vért hoz létre, s a beteg testnek előbbeni ereje és egészsége ismét meg-adatik. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez máris a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb nép házi gyógyszeré vált s általános elterjedésnek örvend. 1 palacszk 50 kr., dupla üveggel 1 frt. Több ezer elismert s dicsőre írat van kitve szives betekintés végett. Bementett levélbeli meg-keresésekre utánvélet mellett minden-hová megküldetik.

Óvás!

Minden kellemetlen félreértés kiküldés végett fel-kérem a t. cz. vevőket, mindenütt határozotlan, hogy csak **Dr. Rózsa élet-balsamát** kéni **Fragner B. gyógyszer-tárából Prá-gában**, mivel azt tapasztaltam, hogy némely helyen a vevőknek, ha csak egyszerűen életbalsamot kérik, s nem teszik hozzá, hogy **Dr. Rózsa-féle életbalsamot**, akármilyen hatás nélküli keverék lesz adva. Valódi **Dr. Rózsa-féle életbalsam** kapható a főraktárban: **Fragner B. gyógyszer-tárában**, zum schwarzen Adler" **Prága**, Klein-seite, a Spornergasse sarkán 205 sz. s az alláb felsorolt raktárakon. Debreczen: Göll N. és Rothschnek Emil gyógyszer, Budapest: Türk József gyógy. továbbá Báar, Hartfeld, Békés-Csaba, Bonyhád, Bozovics Eger Kadarkut Kaposvár, Káransebes, Késmárk, Kis-Szeben Lajos, Makó, Malacska, H.-M.-Vásárhely, Nagyatlak, Nagy Szombat, Miskolc, Pozsony, Rétág, S.-A.-Ujtelek, Szarvas, Szabadka, Szeged Szécsen-Echvár, Tiszá-Ujlak, Temešvár, Vág-Sellye, Varanno, Versecz, Zala-Kegerszeg. Minden gyógyszer-tár, valamint a fűszerkereskedések legnagyobb része raktáron tartja ezen életbalsamot. — Ugyanitt kapható még:

Prági egytetemes házi kenőcs, biztos és kipróbált szer gyulladáskor sebek és daganat-
lok gyógyítására. Biztos kisértel alkalmazható a női mell gyulla-dása, tejrekedése és keményedésnél, a gyermek el-választásánál, genyedésnél, vérdaganatoknál, geny-fakadásoknál, és pokolvarnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél, mirigydaganatoknál szalonadagnál, holttestemél a kézen vagy lábon régi ge-nyedő sebeknél; rákos daganatoknál; feltört lábknál, csouthártya gyulladásánál, stb.

Minden gyulladás, daganat, keményedés, duzza-dás a legrovidebb idő alatt gyógyítatik a hol azon-ban már a gyenykedés beállott, a daganat a legrovi-debb idő alatt fűjdelom nélkül felszívja és meggyógyítva lesz. **25 és 35 kros szelezenében.**

Fül-balsam. A legkísérletbőb és számos kisértel által mint legmeg-bízhatóbb szer ismeretes a nehéz hallás meggyógyít-ására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszer-zésére. **Egy palacszkával 1 frt.**

Gazdag szerencsés és megelégedett lehet mindenki, ki pontos címét bizalommal „C 3003“ jegy alatt poste restante Wien azonnal beküldi.

Ideg-betegségek.

Mi az ideg?

Az ideg az érzések tulajdonké-peni közvetítője, minden külbeha-tás legelőbb is általa vették fel, így közvetítetik. A mily különböz-k az idegbajok okai, ép oly különbözök jelenségei is. Legelőb sorban állanak a migráns, (feloldallifejtás) azide-gék összességurodása az általános lesoványkodás elgyengülés, férfui gyengeség és magömés (tehetetlenség), elme gyengülés, sápkör melyen beesett kék karikával kövült szemek, álmatlan-ság, kedélylehangoltság, keresztcsont és hátge-rincz-fájdalom, méhzenvi-göresök, dugulások, minden ok nélküli remegés, a vig lárságok kerü-lése, női bajok, gyengésségi állapotok, verszegény-ség, közvény és csizos bajok, a lábák és kezék reszketele stb. Mindezen fentebb elősorolt idegbe-tegések semmiféle, ez ideig a gyógyászatban ismeretes szer által sem gyógyítatnak meg oly biz-tosan és tökéletesen, mint a

Dr. WRUN-féle Peruin-por által (perui növényekből készítve) **Ártalmatlansá-gért kesesség vállalatik.** Ára egy doboznak a pontos utatással együtt 1 frt 80 k. Kapható Debreczenben: **Dr. Rothschnek V. Emil és Göll Nándor** gyógyszer-tárában, Bécs-ben: Gischner A. o.kl. gyógyszerésznél II. kerület Kaiser Josef-str. 14. (17.) 11—20.

395. szám.

ARJEGYZÉK

az „ISTVÁN“ gőzmalom készítményeiről saját raktárában.

Arak ausztriai értékben
Kötelezettség és engedmény nélkül.
Készpénz fizetés mellett.
Ingyen szákkal. 100 kiló

A. B.	Asztali dara nagyszemű	19 20
C.	szinte	18 20
0	Királyliszt	18 60
1	Lángliszt	18 —
2	Montliszt	17 40
3	Zsemlyeliszt különös	16 60
4		15 40
5.	Fehér kenyérliszt 1-ső rendű.	14 60
6.	szinte 2-sod	13 60
7.	Közép kenyérliszt 1-ső rendű	13 —
8.	2-	12 —
8 1/2	Barna kenyérliszt 1-ső	11 —
8 3/4	2-od	9 40
9.	Lábliszt	7 40
10.	Veres liszt	—
11.	Finom korpa	zsákkal 4 60
	zsáknélkül	4 —
12.	Durvakorpa	zsákkal 4 —
	zsáknélkül	3 40
Simán öröltöt búzaliszt zsákkal	9 60	
ugyanaz " " nélkül	9 —	
Csirke búza	—	
Dara és liszt 25 kilós zacskókban 100 kiló zacskóval együtt 60 krral drágább.	Debreczen, 1885. Május 21.	
A zsákok súlytartalma, — teljessly tisztasulynak véve.		
A. B. C. 0—8% számig 25 és 85 kilo.		
10 11. 12. . . . . 50 " —		
Simá liszt . . . . . 75 " —		

Mária-celli

gyomor-cseppek,

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen, és feljuttatottan az étvágyhiány, gyomorgyengeség, rossz-zagu lehet, szelek, savanyu felbőgés, kólika, gyomorhurut, gyomorgöres, húgykőképződés, túlságos nyálképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székszorulat, a gyomorgörök túlterhelés étel és ital által, giliszták, lép- és máj-betegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utatissal együtt 35 kr.

Kapható: **Debreczenben, dr. Rothschnek V. Emil, Göll N. és Mihály István** gyógyszer-tárában, Nagyvárada n: az „Irgalmas testvérek“ gyógytárban, Janky Antal fűszer-üzletében, H.-Nánáson: Kovács Lajos gyógyszer-tárában, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszer-tárában és kereskedésben.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben **Brady Károly** „az orángyalhoz“ címzett gyógyszer-tárában. (16)24—52. Krenzierben, Morvaországban.